7/18163

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.610 - 1872

Konu : Yazılı Soru Önergesi

08 ARALIK 2006

15704

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 27.10.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.0 1 .0.GNS .0.10.00.02-26496 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'İN tarafıma tevcih ettiği, 7/18163 esas no.lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
- Önerge cevabı (6 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Bşk.
Bilgi : Başbakanlık

Şenyuva Mah.Mertler Sok.No :112 06100 Beştepe-Ankara
Telefon: +90-312-2150142 Faks: +90-312-2156586
E-mail: strateji@enerji.gov.tr

Bilgi İçin : Nergül ERCAN
Tel : (0312) 212 80 00 / 1075

7/18163

BURSA MİLLETVEKİLİ SN. KEMAL DEMİREL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18163 ESAS NO'LU)

SORU 1, 2, 3, 4

- **58. ve 59. Hükümetler döneminde, Bakanlığınız merkez ve taşra teşkilatlarında Dünya Bankasından; kredi alınarak başlatılan projeler var mıdır?**
- **Varsa bu projeler hangileridir ve şu anda hangi aşamaya gelinmiştir?**
- **Bu projelerle bağlantılı olarak yapılmış olan taşınmaz bulunmakta mıdır?**
- **Eğer varsa, bu taşınmazların şu anki durumu nedir?**

CEVAPLAR 1, 2, 3, 4

Enerji İşleri Genel Müdürlüğünce; Enerji Sektörü Yeniden Yapılanma Projesi kapsamında, Dünya Bankasından sağlanan 20 Milyon ABD Doları tutarındaki 4344-1 TU No'lu ikraz anlaşmasının 700.000 ABD Doları tutarındaki kısmı Bakanlığımıza tahsis edilmiştir. Bu miktarın 500.000 ABD Doları tutarındaki kısmı mevcut sözleşmelerle ilgili hukuki danışmanlık hizmeti alımı için ayrılmıştır. Bu kısım kapsamında, hukuki danışmanlık hizmeti alınmış olup, anılan hizmetin kapsamı; "Mevcut Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet ve İşletme Hakkı Devir sözleşmelerinin uygulanmasındaki yasal stratejiler ve seçenekler ile bu sözleşmelerde 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na öngörülen piyasa yapısı ve kurallarına, mahkemeler tarafından verilen kararlara göre değişiklik yapılması ile ilgili olarak danışmanlık yapılmasından" oluşmaktadır. Bahse konu danışmanlık hizmeti 17.06.2003 - 17.06.2004 tarihleri arasında alınmış olup, adı geçen Büro'dan bu kapsamda çeşitli sözleşmeler için görüşler temin edilmiş ve Hukuk Bürosuna toplam 145.579 YTL (KDV dahil) ödeme yapılmıştır.

Söz konusu kredinin 200.000 ABD Doları tutarındaki kısmı ise, dağıtım ve üretim tesislerinin özelleştirilmesi amacıyla gruplandırma ve yeniden yapılandırma amacıyla danışmanlık hizmeti alımı için tahsis edilmiştir.

Kredi kapsamında 2006 Mali Yılı bütçesinde Bakanlığımıza tahsis edilen 360.000 YTL'lik Dış proje kredisi ve 60.000 YTL'lik özkaynaklardan sağlanan KDV olmak üzere toplam 420.000 YTL'lik tutarla ilgili olarak bugüne kadar herhangi bir kullanım yapılmamıştır. Bunun başlıca sebebi, portföy gruplarına ilişkin danışmanlık hizmetinin EÜAŞ Genel Müdürlüğü tarafından alınarak yaptırılmış olması ve söz konusu gruplandırma çalışması için ilave bir çalışmaya mevcut aşamada gerek görülmemiş olmasıdır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretimine yönelik olarak Dünya Bankası tarafından Hazine Müsteşarlığına tahsis edilen 200 milyon ABD doları tutarındaki kredi, Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası ve Türkiye Kalkınma Bankası aracılığıyla yatırımcılara kullandırılmaktadır.

7/18163

Yukarıda belirtildiği üzere Enerji Sektörü Yeniden Yapılanma Projesi kapsamında danışmanlık hizmeti alınmış olup, proje ile bağlantılı olarak herhangi bir taşınmaz bulunmamaktadır.

Türkiye Elektrik İletişim A.Ş.Genel Müdürlüğünce; Dünya Bankasından 1998 yılında sağlanan 4344 —TU no.lu "National Transmission Grid Loan" Ulusal İletim Şebekesi Kredisi) Kredisi TEAŞ'ın TEİAŞ, TETAŞ ve EÜAŞ olarak yeniden yapılandırılmasından sonra 27 Mart 2002 tarihinde TEİAŞ adına 4344-0-TU olarak tadil edilmiştir. Kredi toplam tutarı 230 Milyon ABD $ dır.

Güney Doğu Avrupa Enerji Topluluğu Programı (ECSEE) kapsamında 15 Haziran 2005 tarihli Kredi Anlaşması ile 50,6 Milyon EURO kredi sağlanmıştır.
Kredi no. 4772-TU olup Kredi ECSEE APL2 olarak anılmaktadır.

Güney Doğu Avrupa Enerji Topluluğu Programı (ECSEE) kapsamında 13 Nisan 2006 tarihli Kredi Anlaşması ile 125 Milyon EURO kredi sağlanmıştır.
Kredi no. 4817-TU olup Kredi ECSEE APL3 olarak anılmaktadır.

2002 yılından itibaren 4344-0-TU no.lu Ulusal İletim Şebekesi Kredisinden;

TAMAMLANAN TRAFO MERKEZLERİ:

1. Atışalanı, Yıldıztepe (İSTANBUL) 380kV TM., Toplam 1000 MVA
2. Manisa, Erzurum 380 kV, TM. Toplam 750 MVA
3. HİSAR (ANKARA), KOCATEPE (AFYON), AYDIN 380 kV *TM,* Toplam 1250 MVA
4. Vaniköy (İSTANBUL), 154 kV tevsii TM
5. ŞEMİKLER (İZMİR) GIS 154 /33 kV 1OO+50 MVA.
6. HASKÖY (ANKARA) GIS Merkezi 154/33kv 100 MVA tamamlandı.
7. AĞRI, 380kV TM. 300 MVA
8. Ümraniye (İSTANBUL), 154kV (GIS) TM. 300 MVA
9. Davutpaşa, Zekeriyaköy, (İSTANBUL) 380kV (GİS) 250+İ25MVA

Devam eden işler

380kV **Yeraltı kablosu - İkitelli- Davutpaşa (İstanbul),** 13 km. 2000 mm² Nisan 2007'de tamamlanması planlanmıştır.

Tesis Çalışmaları Devam Eden Enerji İletim Hatları:

1. 186; Babaeski-Yunanistan (sınırı),
II. H.192: Horasan - Ağrı
III. H.190 —A Dokurcun- Adapazarı çift devre irtibat hattı, 6 km).
IV. H. 188; Aliağa — Manisa, Işıklar — Manisa

2006 yılından itibaren ECSEE APL2 kredisinden
TAMAMLANAN PROJELER:

1.Termal Kamera, 39 Adet
2.Uzaktan Trafo izleme sistemi, 45 adet

TESİS ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN TRAFO MERKEZLERİ:

1. BEYKOZ(Istanbul) GIS *TM, 380/33* kV154 kV 2x125 MVA
2. Altıntepe (Taksim- İstanbul) GIS TM 154/33kV *3x100* MVA

2006 yılından itibaren ECSLE APL3 Kredisinden
İhale sürecindeki projeler:

Yeraltı kablosu:
1. Davutpasa-Bağcılar (İstanbul), 2x1600 mm2, 5.8 km. 154kV
2. Atışalanı-Bağcılar (İstanbul),2 x16OO mm 2. 5.1 km. 154kv
3.Yıldıztepe-Davutpasa (İstanbul), 2000 mm2, 9.0 km. *380*

Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğünce; Elektrik Üretiminin Rehabilitasyonu ve Yeniden Yapılandırılması Projesinin finansmanı için Dünya Bankası tarafından "Hazine Geri Ödeme Garantisi" altında Elektrik Üretim A.Ş Genel Müdürlüğüne sağlanacak 280.000.000. Avro' luk krediye ilişkin olarak Hazine ile Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü arasında 30.10.2006 tarihinde Garanti Protokolü imzalanmıştır. Söz konusu kredi, 21.11.2006 tarihinde teklifleri alınacak olan Afşin-Elbistan A Termik Santralı Rehabilitasyon Projesinde kullanılacaktır.

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğünce; 58. ve 59. Hükümetler döneminde Dünya Bankası'ndan kredi alınarak başlatılan proje bulunmamakla birlikte, 57. Hükümet (28.05.1999 - 18.11.2002) döneminde Dünya Bankası'ndan kredi alınarak başlatılan bir adet Danışmanlık Hizmeti Projesi 58. ve 59. Hükümetler döneminde gerçekleştirilerek tamamlanmıştır.

57. Hükümet döneminde Enerji Sektörü Reform Programı kapsamında Hazine Müsteşarlığı ve Dünya Bankası (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası) arasında imzalanan 25.03.2002 tarihli 4344-1 TU No.lu Devlet İkraz Üstlenim Anlaşması çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğü arasında yapılan 31.05.2002 tarihli İkraz Anlaşması ile TETAŞ'a tahsis edilen Dünya Bankası kredisi vasıtasıyla TETAŞ'ın, 03.03.2001 tarihli ve 24335 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda ve ilgili ikincil mevzuatında öngörülen yeni piyasa yapısına uygun olarak yapılandırılması amacıyla, "TETAŞ-1 No.lu Danışmanlık Hizmeti Projesi" için Mayıs 2002'de ihale ilanına çıkılmıştır. 57. Hükümet döneminde başlatılan söz konusu Projeye ilişkin ihale çalışmaları Ekim 2003 sonunda sonuçlanmış, birinci sıradaki firma (Deloitte & Touche Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. - Türkiye) ile 25.03.2004'de sözleşme görüşmeleri tamamlanarak Danışmanlık Hizmeti Sözleşmesi imzalanmış olup, Proje kapsamında gerçekleştirilen hizmetler Haziran 2006'da tamamlanmıştır.

Bu Proje kapsamında;

i. Geçiş Dönemi Sözleşmelerine derç edilecek miktarların, toptan satış tarifesinin, Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği çerçevesinde Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğünce verilecek yük alma/atma tekliflerinin ve günlük üretim programlarının belirlenmesinde kullanılan TETAŞ Sistem Modeli geliştirilmiş ve,

ii Yeni piyasada "TETAŞ ile EÜAŞ" ve "TETAŞ ile TEDAŞ 'tan oluşturulan Dağıtım Şirketleri" arasında imzalanacak Geçiş Dönemi Sözleşmeleri taslakları hazırlanmıştır. (Hazırlanan bu taslaklara göre 21.06.2006 tarihinde TETAŞ ile EÜAŞ ve 20 Dağıtım Şirketi arasında Geçiş Dönemi Sözleşmeleri imzalanmıştır)

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünce; Gaz Sektörü Geliştirme Projesinin Dünya Bankası kredisi ile yapılması kararlaştırılmış olup, yapılan hazırlık çalışmaları sonrası Botaş ile Dünya Bankası arasında 02 Şubat 2006 tarihinde Nihai Kredi Anlaşması imzalanmıştır. Kredi miktarı 325 Milyon Amerikan Dolar olup, 7 yıl ödemesiz ve 13 yıl vadelidir.

Gaz Sektörü Geliştirme Projesi kapsamında Tuz Gölü Yeraltı Doğal Gaz Depolama Projesi ile iki adet Kompresör İstasyonu inşaatı bulunmaktadır.

Doğal gazın, mevsimsel, günlük ve saatlik taleplerini düzenlemek ve önümüzdeki yıllarda ortaya çıkacak olan doğal gaz arz açığına çözüm getirmek amacıyla doğal gaz yeraltı depoları yapılacaktır. Bu kapsamda, Tuz Gölü Havzasındaki tuz domlarının doğal gaz yeraltı deposu olarak kullanımı için geliştirilen "Tuz Gölü Yeraltı Doğal Gaz Depolama Projesi" ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Proje ile Aksaray-Sultanhanı yöresindeki tuz yapılarının yeraltı doğal gaz depo sahası olarak kullanılması amaçlanmaktadır. Tuz Gölü Yeraltı Doğal Gaz Depolama sahasında 73 km^2 lik bir alanda 3 boyutlu sismik çalışmalar tamamlanmış, elde edilen verilerin ve eski kuyu bilgilerinin ışığında 1500 metre derinlikte, ileride depolama amaçlı kullanılabilecek şekilde iki adet araştırma sondajı yapılmıştır. 19 Ağustos 2003 tarihinde Projenin Nihai ÇED Kararı alınmış olup, ÇED Olumlu Belgesi tarafımıza gönderilmiştir. 7.5 yıl sürmesi planlanan Proje kapsamında çözeltme yöntemi (leaching) ile 12 adet depo oluşturularak yaklaşık 1 Milyar m^3 işletme gazının depolanması sağlanacaktır.

Projenin Ekonomik Fizibilite Raporu Devlet Planlama Teşkilatına sunulmuştur. DPT, Raporu onaylamış ve Projenin Yatırım Programına alınmasına karar verilmiştir.

Tuz Gölü Yeraltı Doğal Gaz Depolama Tesisi'ne yönelik olarak aşağıdaki ihalelerin yapılması planlanmıştır:

1. Genel Danışmanlık Hizmeti,
2. Çevresel İzleme Hizmeti,
3. Tatlı ve Tuzlu Su Boru Hattı Yapımı,
4. Yeraltı ve Yüzey Depolama Tesisleri

İlk etapta Proje Yönetimi ve Uygulama Desteği Danışmanlık Hizmetleri, Çevresel izleme İhalesi ve Tatlı ve Tuzlu Su Boru Hatları İhalesi gerçekleştirilmiştir. Danışmanlık hizmetlerine (1 ve 2 nolu ihaleler) başvuran firmaların değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Proje Yönetimi ve Uygulama Desteği Danışmanlık Hizmetleri için teknik ve finansal puanlar sonucu en yüksek puanı alan firma DBI-GUT (Almanya) + Troya Ltd. Şti (Türkiye) Iş Ortaklığı ile 20 Eylül 2006 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Çevresel İzleme Hizmetleri İhalesi ise tamamlanma aşamasındadır.

Yeraltı depolarının oluşturulması işleminde çözeltme sırasında kullanılacak suyu proje sahasına getirmek için yapılacak Tatlı ve Tuzlu Su Boru Hatları Yapım ihalesinde teklifler 19 Haziran 2006'da alınmıştır (3 nolu ihale). Bu ihale kapsamında Hirfanlı Barajı'ndan 120 km mesafeden boru hattı ile tatlı su getirilecek ve prosesten çıkan tuzlu su 40 km.lik başka bir boru hattı ile Tuz Gölü'ne deşarj edilecektir.

Yeraltı ve yerüstü tesislerin yapımını kapsayan 4 nolu ihale için önyeterlilik çalışmaları devam etmektedir.

Kompresör İstasyonları Yapım İhaleleri kapsamında Erzurum ve Eskişehir kompresör istasyonları yapılacaktır. Bu ihalelere ilişkin ihale dokümanları hazırlanmaktadır.

SORU 5, 6

- **Yine aynı dönemlerde, Dünya Bankasından alınmış hibe bulunmakta mıdır?**
- **Varsa bu hibeler nasıl kullanılmıştır?**

CEVAP 5, 6

Enerji İşleri Genel Müdürlüğünce; Elektrik enerjisi sektörün reformuna ilişkin çalışmalarda faydalanılmak üzere "Water Value Model" ve "Dispatch Tool" modellerinin kullanılmasına ilişkin olarak, TEİAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen işlemler sonucunda, söz konusu sistemin teminine ilişkin olarak Brezilya'da yerleşik PSR Consultoria Firması ile 22 Mayıs 2006 tarihinde yaklaşık 200.000 ABD Doları tutarındaki sözleşme imzalanmış olup, söz konusu sözleşmeye ilişkin finansman Dünya Bankası tarafından sağlanmış olan Japon PHRD hibesi kullanılarak sağlanmaktadır. Sözleşmeye ilişkin işlemler büyük ölçüde tamamlanmıştır. Söz konusu sözleşme kapsamında yapılacak ödemeler, ilgili bütçe tertibinden karşılanacaktır.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğünce; Yenilenebilir Enerji Kaynakları ile ilgili olarak Türkiye'deki elektrik üretim tesislerinin yapımını teşvik etmek amacıyla gerçekleştirilecek enerji projelerine Dünya Bankası'nca 200 Milyon ABD Doları tutarında kredi öncesinde teknik alt yapı hazırlamak amacıyla Japon PHRD fonlarından 483.000 ABD Doları tutarında hibe temin edilmiştir.

Söz konusu hibenin 383.847 ABD Dolarlık kısmı (Vergiler dâhil) kullanılarak "Nehir Havzalarına Yönelik Model Belirleme" ve "Yenilenebilir Enerji Kaynakları Mevzuatı Hazırlık Çalışmaları" 2003 yılında sonlandırılmış olup danışman firmalar her iki konu ile ilgili raporlarını Genel Müdürlüğümüze teslim etmişlerdir. Kalan hibe süresi içinde Dünya Bankası'na iade edilmiştir.

Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğünce; Söz konusu dönemde, Dünya Bankasından sağlanan $ 600.000 'lık hibe kredisinden Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğüne ayrılan $ 382.200 'lık limitten $ 157.339,99 'lık kısmı Elektrik Üretim A.Ş.Genel Müdürlüğü Çevre Daire Başkanlığınca "**Afşin-Elbistan A Termik Santralı Rehabilitasyonu Ve Baca Gazı Desülfürizasyon Ünitesinin Tesis Edilmesi Projesi Çevresel Etki Değerlendirme Çalışması Danışmanlık Hizmetleri**" projesinin finansmanında kullanılmıştır. $ 181.200 'lık kısım ise Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü Müşteri Hizmetleri Daire Başkanlığınca aşağıda belirtilen işler için kullanılmıştır:

- EÜAŞ'a (a) uzun ve kısa vadeli üretim planlaması, (b) yeni ikili anlaşmaların fiyatlandırılması, (c) dengeleme piyasasına sunulacak yük alma ve yük atma fiyatlarının hesaplanması ve (d) uzlaştırma hesaplamalarının mutabakatı süreçlerinin performanslarına ilişkin kurumsal kapasiteyi desteklemek ile ilgili personel eğitimi,

- (a) Optimum Portföy Şirketlerinin oluşturulması, (b) Geçiş Dönemi Sözleşmelerinin hazırlanması, (e) Farklı üretim tahmini senaryoları altında portföy şirketlerine ait taslak açılış mali tablolarının oluşturulması konularında EÜAŞ'a teknik destek sağlanmasıdır. Bu projelerin tamamı 2006 yılı başlangıcında bitirilmiştir.